

Povzetek zapisnika

Občni zbor Lektorskega društva Slovenije, 21. 2. 2018

PREGLED DEJAVNOSTI 2017 PO MESECIH

Januar 2017

- 10. 1.: jezikovni pogovor (*Samostalniško izražanje v slovenščini*)
- 23. 1.: problematika ponovnega odprtja spremenjene uredbe samozaposlenih v kulturi – na pobudo društva Asociacija izpolnili vprašalnik o lektorjih, samozaposlenih v kulturi
- 25. 1.: strokovno predavanje dr. Saške Štumberger (*Na kratko o kraticah*)
- 30. 1.: objava v Lektorskih razgledih *Slovenisti o Wikipediji*
- dva jezikovna kotička v oddaji Dobro jutro

Februar 2017

- 21. 2.: objava članka Marte Kocjan Barle: *Sklanjanje starogrških in latinskih lastnih imen moškega spola po prvi sklanjatvi*
- 22. 2.: občni zbor
- en jezikovni kotiček v oddaji Dobro jutro

Marec 2017

- 22. 3.: udeležba na sestanku Asociacije ter stanovskih in strokovnih društev o delovanju ekspertne skupine samozaposlenih
- 23. 3.: okrogla miza na FDV: *Lektorji medijskih besedil: status, vloga in ugled* (vabljeni za omizje)
- 28. 3.: jezikovni pogovor (*Računalniški izrazi, zrcalnorefleksni, tropičje, temu ni tako ...*)
- od 20. 3. do 4. 4.: anketa o vrednotenju lektorskih storitev
- dva jezikovna kotička v oddaji Dobro jutro

April 2017

- 5. 4.: strokovno predavanje dr. Domna Krvine
- 10. 4.: včlanitev v CNVOS
- 20. 4.: objavljeni rezultati ankete o vrednotenju jezikovnih storitev
- en jezikovni kotiček v oddaji Dobro jutro

Maj 2017

- 11. 5.: okrogla miza o statusu lektorjev in lektoriranja (*Lektorjeve preobrazbe – sodobni jezikovni svetovalci v primežu starih, novih in prenovljenih študijskih programov ter popolne neregularnosti dejavnosti*)
- 24. 5.: registracija domen jezikovno-svetovanje.si, jezikovni-svetovalec.si in jezikovni-svetovalci.si
- 25. 5.: udeležba na sestanku stanovskih društev o poklicnem položaju jezikoslovcev praktikov (prevajalcev in lektorjev) – Sindikat prekarcev
- en jezikovni kotiček v oddaji Dobro jutro in gostovanje v Halo TV

Junij 2017

- 6. 6.: jezikovni pogovor s Pravopisno komisijo pri SAZU in ZRC SAZU (*Krajšave – kratice, simboli, okrajšave*)
- en jezikovni kotiček v oddaji Dobro jutro

Julij 2017

- 10. 7.: objava *Fran/slovar, lektorjev nepogrešljivi prijatelj*

Avgust 2017

- 28. 8.: sestanek na Društvu novinarjev Slovenije

September 2017

- 6. 9.: udeležba kot obiskovalci na posvetu društva Asociacija o novi agenciji za umetnost
- 19. 9.: jezikovni pogovor (*Viski, velnes, hešteg*)
- dva jezikovna kotička v oddaji Dobro jutro

Oktober 2017

- 4. 10.: jezikovna delavnica za novinarje
- 19. 10.: tematska delavnica o prevzemanju tujih imen
- jezikovni kotiček v oddaji Dobro jutro

November 2017

- 8. 11.: Val 202, Kje pa vas čevelj žuli
- 17. 11.: jezikovna delavnica za novinarje
- 22. 11.: strokovno predavanje dr. Štefana Vevarja (*Pasti jezikovnega urejanja prevodnega leposlovja*)
- 28. 11.: prispevek LdS na javnem posvetu o novem nacionalnem programu za jezikovno politiko
- dva jezikovna kotička v oddaji Dobro jutro

December 2017

- 1. 12.: ta veseli dan kulture v LdS – *Pilatorika* (delavnica) – prednovoletni sprejem
- dva jezikovna kotička v oddaji Dobro jutro
- prijava na javni razpis Urada RS za komuniciranje (sodelovanje z nevladnimi organizacijami, prekarno delo mladih) – odgovor bo znan do 24. 3. 2018

PREGLED PO DOGODKIH IN DEJAVNOSTIH

- 4 **jezikovni pogovori** (toliko je bilo tudi načrtovanih)
- 3 **strokovna predavanja** (od načrtovanih 5 – spomladi smo se ukvarjali s statusom lektorjev in lektoriranja ter organizirali okroglo mizo s sedmimi gosti referenti – slovenistike, FURS in Služba za slovenski jezik na MK, Oddelek za prevajalstvo FF UL)

Predvidene teme (neobravnane v letu 2017 so označene z odebeljenim tiskom):

1. Domen Krvina – o glagolskem vidu, sodeluje tudi pri novem slovarju, o CQL ali noske
 2. posodabljanje dela s Franom (npr. problemski sklopi Slovarja pravopisnih težav)
 3. **nomotehnične smernice – ko izidejo**
 4. lektoriranje kot ekonomska/gospodarska kategorija
 5. **nevrolingvistično programiranje**
 6. **pomenska mreža besed**
 7. stilistika
 8. stališče jezikoslovcev o lektorjih (manko, plusi, kako se opredeljevati do Razpotij, Stikanj) – organizacija okrogle mize
- 1 **jezikovna delavnica** (od predvidenih dveh samo jesensko, spomladi smo organizirali okroglo mizo)

Predvidene teme (neobravnane v letu 2017 so označene z odebeljenim tiskom):

1. **pravorečje, naglasoslovje**
2. pisanje/domačenje tujih zemljepisnih imen iz nelatiničnih pisav
3. **bioterminologija**
4. **informacijske tehnologije**
5. primeri dobre prakse
6. **članki z Wikipedije – skupno lektoriranje izbranih**
7. **besedilo tipa »odvzem pameti«** – s stališča iskanja meje med terminološko nujnim (kje?) in zamegljevanjem s kvaziterminologijo

- 2 jezikovni delavnici za novinarje
- 1 delavnica Pilatorika (decembrsko srečanje)
- Jubilejna razmišljanja smo preimenovali v *Lektorske razglede* in tam objavili **5 prispevkov**:
 1. Slovenisti o Wikipediji
 2. Rezultati ankete o vrednotenju lektorskih storitev
 3. Sklepi okrogle mize Lektorjeve preobrazbe
 4. Fran/slovar, lektorjev nepogrešljivi prijatelj
 5. Prispevek na javnem posvetu o novem nacionalnem programu za jezikovno politiko
- Junjsko in decembrsko srečanje z IJS ZRC SAZU (junija jezikovni pogovor s Pravopisno komisijo, decembra po oktobrski delavnici smo ISJ in Pravopisno komisijo povabili na Pilatoriko in novoletni sprejem)
- Sodelovanje na povabilo iz javnosti: okrogla miza na FDV (marec: Kristina M. Pučnik, Rok Dovjak), Društvo novinarjev Slovenije (2 delavnici: Darja Tasič), Val 202, članki na MMC RTV SLO, sodelovanje v jezikovnem kotičku oddaje Dobro jutro (15-krat v letu 2017)
- Samozaposleni v kulturi (stik z Asociacijo – glej pregled po mesecih, Kulturno umetniškimi društvom Trivia – Marija Mojca Pungerčar, 24. 5. okrogla miza Samoglasnik)
- 10. 11.: Popotovanje iz Litije do Čateža
- Status društva v javnem interesu podaljšujemo vsako leto.
- Glede samozaposlenih, pa tudi zaradi urejanja dejavnosti in podlage za delo se zdi posebej pomembno vzpostavljeno sodelovanje z Društvom slovenskih filmskih in televizijskih prevajalcev (oblikovanje standardov).
- Vzpostavljen stik z Društvom slovenskih književnih prevajalcev
- Konec leta: predlog pravilnika o certifikatih Lektorskega društva Slovenije

PREGLED PO UDELEŽENCIH

Od leta 2013, ko so dostopne tabele s štetjem članov, je dogodke obiskalo približno **450 različnih ljudi** (**pozor: ne obiskov, o katerih govorimo v nadaljevanju**).

Leta 2017 smo na društvenih dogodkih prešteli **216 obiskov**. Čeprav je bila samo ena strokovna delavnica in ena, namenjena izboljšanju poklicnega udejstvovanja, smo **na delavnicah prešteli 61 obiskov**, na **jezikovnih pogovorih pa 62 obiskov**. To nedvomno potrjuje uspešnost in smiselnost, hkrati pa potrebo po obeh vrstah dogodkov. **Na strokovnih predavanjih** smo našli skupaj **114 obiskov**.

Razmerje med člani in nečlani je odvisno od vrste dogodka. Izredne delavnice ali okrogle mize pritegnejo opazno več nečlanov. Redni in običajni dogodki pritegnejo pretežno člane.

Na udeležbo občasno vpliva del dneva ali obdobje šolskega leta. **Če je tema posebej zanimiva ali aktualna, je obisk vedno izvrsten: 30 ljudi in več. Najmanj obiskov na posameznem dogodku je bilo 11**, kar je še vedno izredno dobro za povprečje obiska na podobnih dogodkih drugih organizatorjev.

Najbolje obiskana dogodka v zadnjih dveh letih sta bila **jubilejna okrogla miza leta 2016 z nekaj več kot 60 obiskovalci** in **delavnica o prevzemanju tujih imen, kjer smo brez mentorjev našli 49 obiskov**.

Članstvo

Leta 2017 je društvo imelo 94 članov. V letu 2017 se je na novo včlanila ena študentka.

Spletna stran

V obdobju od 22. 2. 2017 do 20. 2. 2018 je spletno stran Lektorskega društva Slovenije obiskalo **38.326** obiskovalcev. Sem spadajo uporabniki, ki so znotraj izbranega časovnega obdobja imeli najmanj en klik, in sicer novi uporabniki (87,4 %) in uporabniki, ki se vračajo (12,6 %).

Skupno število ogledanih strani, ki vključuje tudi večkratne ogleda iste strani, je bilo **89.535**. Meritev strani pokaže tudi povprečno globino obiska, torej povprečno število strani, ki si jih uporabniki ogledajo med brskanjem. Upoštevani so tudi večkratni ogledi iste strani (**1,78 strani**). To se povprečno zgodi v **1 minuti in 4 sekundah**.

Stopnja obiskov ene strani (**73,43 %**) pomeni odstotek obiskov samo ene strani (tj. obiskov, pri katerih so uporabniki zapustili stran na vstopni strani brez interakcij s stranjo).

Podatki o obisku:

- dejavni uporabniki v enem dnevu (povprečje): 131 (najmanj 40 na dan, največ 242)
- 50 % obiska iz Ljubljane
- 81 % obiskovalcev z računalnika, 15 % s pametnim telefonom

Najpogostejši ogledi posameznih strani v tem obdobju

- pisanje datumov v slovenščini (še vedno)
- cenik
- Socialna, družbena in družabna omrežja ...
- Predavanja: ločila in presledki
- Jezikovni pogovori

NAČRT DELA ZA LETO 2018

5 strokovnih predavanj: februar, april, junij, september, november

Predvidene teme:

1. marec: **Prevajalec in njegov lektor** (skupaj z Društvom slovenskih književnih prevajalcev)
2. april: **Kdo je jezikovni svetovalec** ALI *Lektorjeva terminološka in teoretska orodjarna* – pogovor dveh raziskovalcev, pragmatičnega jezikoslovja in stilistike
3. nomotehnične smernice – ko izidejo
4. Založniški standardi

4 jezikovni pogovori: januarja (18. 1. že izvedeno, s študenti ljubljanske slovenistike), spomladi, septembra, novembra

- junija in decembra – **strokovno srečanje z Inštitutom** za slovenski jezik ZRC SAZU
- junija ali decembra – delavnica za zdravo telesno držo

2 x delavnica/okrogla miza: spomladanski in jesenski dogodek v Ljubljani

Predvidene teme:

1. z Društvom novinarjev Slovenije – pogovor **Lektorji in novinarji**
2. bioterminologija
3. informacijske tehnologije
4. članki z Wikipedije – skupno lektoriranje izbranih
5. besedilo tipa »odvzem pameti« – s stališča iskanja meje med terminološko nujnim (kje?) in zamegljevanjem s kvaziterminologijo
6. skladnja, pomenoslovje
7. založniška »hišna« pravila lektoriranja

Razpis Urada RS za komuniciranje (sodelovanje z nevladnimi organizacijami, prekarno delo mladih) – odgovor bo znan do 24. 3. 2018.

Na ta razpis smo prijavili projekt: **Posvet o mladih jezikovnih svetovalcih: strokovni vidiki prekarizacije jezikoslovcev praktikov**

Opis problema. Zaradi pojava novih tehnologij v zadnjih desetletjih, gospodarske krize in posledičnih sprememb na trgu, upada zanimanja ljudi za tradicionalne medije in knjigo so klasični zaposlovalci (časopisne hiše, mediji, založbe, tudi državni uradi in podjetja) večinoma ukinili delovna mesta za lektorje. Na akutno stanje poklicnih lektorjev vpliva več neugodnih dejavnikov: poklic in dejavnost nista regulirana in zaradi splošnih evropskih tendenc tudi v prihodnje ne bosta, zato delo opravljajo velikokrat neusposobljeni delavci brez ustrezne izobrazbe za nedopustno nizke honorarje (in brez registrirane dejavnosti), ki jih še bolj nižajo prav mladi in študentje, saj se ne zavedajo svojega vpliva na strokovno kakovost in trg, ki je vendarle ključen, saj se zaradi tega problema le še poglobljajo negativni učinki prekarizacije mladih jezikoslovcev praktikov, torej tudi jezikovnih svetovalcev.

Povzetek projekta. Poleg vrste strokovnih aktivnosti se v Lektorskem društvu Slovenije dejavno posvečamo reševanju problematike prekarizacije in njenim učinkom na delovne in strokovne pogoje opravljanja naše dejavnosti. Zato **v letu 2018 načrtujemo strokovni posvet o prekarnosti jezikoslovcev praktikov.** Pri iskanju strokovno in organizacijsko najbolj demokratične oblike ozaveščanja lektorjev in hkrati njihovih naročnikov smo po dveh desetletjih bolj ali manj neuspešnega prizadevanja za vzpostavitev utemeljenega mehanizma licenciranja jezikovnih svetovalcev razvili zamisel za **referenčni register lektorjev**, znotraj katerega lektorji in naročniki ne bodo podvrženi manipulativnim prodajnim in tržnim mehanizmom, temveč bodo njihove **reference in pravice zaščitene v okviru informacijskega spletišča, ki se bo ravnalo po kriterijih stroke:** te pa eksplicitno podpira širša strokovna javnost, osrednje državne institucije za oblikovanje jezikovne politike in jezikovno kulturo, predvsem pa jih je utemeljilo več rodov poklicnih lektorjev, ki so spoznanja in kriterije oblikovali z delom in usklajevanjem stališč.

Lektorski razgledi – objave na društveni spletni strani

1. Smernice za zapisovanje korejskih lastnih (zemljepisnih) imen
 2. Priporočila Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU glede zapisovanja korejskih imen
- Jezikovni kotiček v oddaji Dobro jutro: enkrat ali dvakrat na mesec (tim: Darinka Koderman Patačko, Rok Dovjak, Kristina M. Pučnik)
 - Sprejetje pravilnika o certifikatih in vzpostavitev registra lektorjev in jezikovnih svetovalcev
 - JAK
 - Samozaposleni v kulturi

Možne dejavnosti – predlogi še iz prejšnjih let:

- Delavnice v drugih regijah – osnovne (z izborom besedil s prejšnjih delavnic; izvajalci, kdaj, kje, potreba?)
- Računalniška delavnica
- Junija ali decembra: delavnica za poravnavo telesne drže
- Že v jubilejnem letu smo govorili o publikaciji (tudi o karikaturi), vendar je nismo izdali, ker so se teme jubilejnega mesečnika še kar nizale. V letu 2017 se je oblikovala ideja o publikaciji za promocijo certifikatov Lektorskega društva Slovenije.
- Strokovna ekskurzija

Delavnice

1. Že leta 2015 smo ugotovili, da so za lektorske delavnice primernejša strokovna besedila. Zato smo jeseni 2016 izvedli prvo tematsko in malo kompleksnejšo delavnico ter namesto supervizorja povabili strokovne goste. Jeseni 2017 smo organizirali delavnico o podomačevanju zemljepisnih imen (s posebnim namenom pripomoči k čimprejšnji razjasnitvi jezikovnih vprašanj v zvezi z zimskimi olimpijskimi igrami 2018 v Južni Koreji). Na delavnico smo povabili strokovne goste dr. Heleno Dobrovoljc, predsednico Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU, japonologa dr. Iztoka Ilca, geografa dr. Draga Kladnika in kolegico Marto Trobec, lektorico v uredništvu športnega programa TV Slovenija. Delavnice se je udeležilo veliko lektorjev in prevajalcev iz RTV Slovenija, predstavniki Oddelka za azijske in afriške študije na FF UL in skoraj vsi člani Pravopisne komisije. Sklepi niso bili konkretni, kot smo si vsi želeli, so pa spodbudili nekaj smernic za podomačevanje lastnih imen iz nelatiničnih pisav.
2. Zaradi zahtevne priprave take delavnice ugotavljamo, da več kot dveh na leto ne moremo izvesti. Razen če se poveča število članov skupine za usposabljanje lektorjev.
3. Želja po delavnicah drugod po Sloveniji. Ostajajo v načrtu in jih izvedemo, če bo mogoče (pripravljavci delavnice, čas, kraj).
4. V tem sklopu ostajajo pomembni dopoldanski jezikovni pogovori, katerih namen in cilji so podobni kot pri delavnicah.
5. Predlagam letno eno delavnico, ki bo namenjena telesni drži, zdravemu življenjskemu slogu ipd.

Urejanje poklica in dejavnosti v letu 2017

1. Konec decembra 2016 se je na društvo obrnil član delovne skupine FURS za področje sive ekonomije in prosil za sodelovanje pri obravnavanju dela na črno med lektorji. Priložnost smo izkoristili tako, da smo ga povabili na okroglo mizo Lektorjeve preobrazbe – na vabilo se je odzvala vodja delovne skupine.
2. Anketa o vrednotenju lektorskih storitev
3. Sodelovanje na okrogli mizi, ki jo je organizirala dr. Nataša Logar – status, vloga in ugled lektorjev medijskih besedil
4. Okrogla miza Lektorjeve preobrazbe – Sodobni jezikovni svetovalci v primežu starih, novih in prenovljenih študijskih programov ter popolne nereguliranosti dejavnosti. Gostje: predstavniki vseh štirih oddelkov slovenistike, Oddelka za prevajalstvo na FF UL, vodja Službe za slovenski jezik in vodja delovne skupine za sivo ekonomijo.
5. Na podlagi sklepov te okrogle mize smo pripravili in predstavili prispevek na javnem posvetu o nacionalnem programu za jezikovno politiko, v katerem smo poudarili nujnost opredelitve jezikovnega svetovanja ter vzpostavitve registra lektorjev in jezikovnih svetovalcev.
6. Januarja 2018 smo oddali prijavo na javni razpis Urada za komuniciranje – Prekarno delo mladih – predlagali smo projekt *Posvet o mladih jezikovnih svetovalcih: strokovni vidiki prekarizacije jezikoslovcev praktikov*.
7. S prvo zasnovo specifikacije za register lektorjev in jezikovnih svetovalcev smo se obrnili na programersko hišo za ponudbo.
8. Upravni odbor društva je pripravil predlog pravilnika o certifikatih Lektorskega društva Slovenije.
9. Društvo je registriralo tri nove domene: jezikovni-svetovalci.si, jezikovni-svetovalci.si in jezikovno-svetovanje.si.

Načrt

Licenca, podelitev katere bi temeljila samo na pisnem preizkusu, se je izkazala za neprimerno za čas in prostor, v katerem živimo in delamo. To pa ne pomeni, da ni izražena potreba po njej. Ker že nekaj časa poudarjamo, da je nujen kompleksnejši sistem licenciranja, v letu 2018 načrtujemo konkretne dejavnosti, ki bi vzpostavile podatkovno bazo lektorjev po njihovih referencah, izkušnjah, stalnem strokovnem usposabljanju in izpopolnjevanju (portfelj lektorjev, pametne rešitve za zbiranje in obdelavo lektorjevih

referenc). Izvedba projekta bo odvisna od finančnih sredstev, pridobljenih na javnih razpisih, na katere se prijavljamo.

Menim, da bi bil pravilnik o certifikatih lahko sprejet leta 2018 in da bi se lahko začel vzpostavljati sistem certifikatov.

Društveno prizadevanje bo še naprej usmerjeno v organizacijo strokovnih dogodkov za izpopolnjevanje lektorjev in jezikovnih svetovalcev ter v spodbujanje strokovne javnosti h konkretni opredelitvi lektoriranja/jezikovnega svetovanja kot dejavnosti in lektorja/jezikovnega svetovalca kot poklica.

Sklep občnega zbora o članarini za leto 2018

Članarina za leto 2018 ostane enaka kot za preteklo leto, in sicer znaša 30 evrov za zaposlene in brezposelne člane, za upokoјence 20 evrov, za redne dodiplomske študente (ob predložitvi potrdila o šolanju) pa 15 evrov.

V razpravi so člani predlagali zvišanje udeleznine za delavnico s 25 na 60 evrov za nečlane in s 15 na 30 evrov za člane. Študenti člani so oproščeni plačila udeleznine za delavnico. Predlog je bil sprejet.

Imenovanje dodatnih članov v delovna telesa društva

Leta 2019 bo volilni občni zbor, ko bodo na novo imenovani člani vseh organov društva, na pobudo članov pa bi bilo smiselno imenovati dodatne člane nekaterih delovnih teles društva že zdaj, da bo delo teklo nemoteno. Na podlagi predlogov so navzoči člani soglasno sprejeli

SKLEP: V skupino za jezikovno usposabljanje lektorjev in licenco je imenovana Petra Jordan; v delovno skupino za pripravo dogodkov je imenovana Maja Sužnik; v skupino oz. naloge pri aktivnostih v zvezi z urejanjem statusa samozaposlenih v kulturi je imenovana Mirjam Furlan Lapanja.

Predstavitve predloga pravilnika o certifikatih Lektorskega društva Slovenije

Predlog pravilnika je predstavila podpredsednica Joža Repar Lakovič, ki je predlagala, naj člani svoje pripombe, predloge in dopolnitve sporočijo po elektronski pošti na društveni naslov. Na podlagi zbranih odzivov bo oblikovan dokončni predlog pravilnika s prilogami.

SKLEP: Občni zbor sprejema predlog pravilnika o certifikatih Lektorskega društva Slovenije in ga daje v nadaljnjo obravnavo. Pripombe, predloge in spremembe se zbirajo na elektronskem naslovu društva do 21. 4. 2018.